

Dosarul nr.2ra-1266/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia, judecător: S. Uzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul, judecători: E. Dvurecenshii, N. Veleva, V. Movilă

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Uzunov către ÎS „Publicația periodică a ziarului raional din Taraclia „Svet” cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și material,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas și menținută hotărârea din 11 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, prin care a fost respinsă acțiunea,

c o n s t a t ă:

La 06.02.2017, Andrei Uzunov, prin reprezentantul-avocat Andrei Dunas, a depus cerere de chemare în judecata împotriva ziarului „Svet” și redactorul interimar Gaidarji Anghelina, prin care a solicitat recunoașterea informației răspândită în ziarul raional „Svet” ca informație ce nu corespunde realității, care înjosește onoarea și demnitatea reclamantului; obligarea pârâtului să publice o dezmințire că afirmațiile conținute în articolul din 18.02.2016 sunt pur declarative și nu corespund realității; încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 1.000.000 de lei, a prejudiciului material în mărime de 10.250 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 17.02.2017, Uzunov Andrei, prin intermediul avocatului Dunas Andrei, a depus cerere cu privire la micșorarea quantumului acțiunii, modificarea și concretizarea pretențiilor înaintate, prin care pretinde: a recunoaște informația răspândită de pârât în ziarul raional „Svet” ca informație ce nu corespunde realității, care înjosește onoarea și demnitatea reclamantului; obligarea pârâtului sa publice o dezmințire că afirmațiile conținute în articolul din 18.02.2016 sunt pur declarative și nu corespund realității; a încasa de la pârât în beneficiul

reclamantului prejudiciul moral în mărime de 110.000 de lei, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 18.02.2016, în ziarul săptămânal raional „Svet” a fost publicat articolul - scrisoarea deschisă adresată organelor de drept de la mama biciclistului decedat. O parte din articol conține sugestii privind exercitarea influenței din partea reclamantului, fiind tatăl lui Uzunov Maxim, asupra organelor de drept cu scopul ca ultimul să nu fie tras la răspundere.

Astfel, în articol este relatat că: „ ... *de fapt părinții învinuitului - Uzunov Andrei si Uzunova Galina nu sunt de acord cu expertiza. Probabil au nevoie de o expertiză care îi va satisface. Ei din nou vor sa-l scoată pentru bani. Datorită banilor ei l-au scos pe fiul lor Uzunov Maxim din diferite situații de conflict*”.

Aceste afirmații au devenit cunoscute locuitorilor raionului Taraclia, inclusiv cunoscuților, colegilor, rudelor și persoanelor apropiate. Mai mult, pârâtul a plasat această informație pe Internet pe pagina sa „Odnoklassniki”. Datele răspândite de către pârât defăimează onoarea și demnitatea reclamantului, deoarece ele nu corespund realității, și vor influența negativ asupra reputației acestuia și a familiei sale, asupra atitudinii locuitorilor orașului, raionului, cu care el colaborează în legătură cu serviciul.

În urma acțiunilor au fost defăimate onoarea și demnitatea reclamantului, la apărarea cărora are dreptul în corespundere cu art. 31 din Constituție și 14 Cod civil. Astfel, pârâtul a încălcat drepturi nepatrimoniale protejate de lege, și anume, demnitatea și onoarea, apărarea cărora este posibilă prin repararea prejudiciului moral și prin recunoașterea informației răspândite de pârât în ziarul raional „Svet” ca informație ce nu corespunde realității. Prejudiciul moral constă în suferințele fizice și morale, necesitatea de a explica rudelor, cunoscuților și altor persoane. În consecință, reclamantul suferă de insomnie, iar refuzul pârâtului privind dezmințirea informației care-i defăimează onoarea i-a provocat stres și depresie.

Totodată, prejudiciul moral cauzat constă în discreditarea reclamantului, or, la acel moment dânsul activând în calitate de șef al Cancelariei de Stat, nu a fost evaluat la serviciu, a fost creată o atmosferă nefavorabilă la serviciu, fapt care a influențat asupra concedierii lui. A fost lipsit de dezvoltarea carierei profesionale, fapt ce s-a reflectat negativ asupra stării materiale. Nu a fost premiat pentru activitatea profesională, nu a primit gradul de funcționar public al Cancelariei de Stat. De asemenea, a fost discreditat în fata populației ca șef al Cancelariei de Stat, ce în ansamblu i-a cauzat tulburări nervoase și suferințe morale. A fost lipsit de posibilitatea de a activa și de a trai în liniște, fiind nevoit să dezmințe toate afirmațiile publicate în ziarul „Svet”, care nu au avut loc, și nu a întreprins nicio acțiune în favoarea fiului său. Pentru a proteja familia, a fost nevoit să plece temporar în alt oraș, fiind despărțit de familia sa, suportând cheltuieli suplimentare pentru întreținerea personală și a familiei, aflându-se în diferite localități.

În opinia reclamantului, acțiunile din partea ziarului „Svet” prin publicarea articolului din 18.02.2016 și plasarea informației pe rețelele de socializare au fost îndreptate cu scopul de a-i înjosi demnitatea, onoarea.

În drept acțiunea este întemeiată pe prevederile art.32 din Constituție, art. 14 Cod civil, art.14-18 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, art.167 Cod de procedura civila.

Prin hotărârea din 11 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, cererea reclamantului Uzunov Andrei cu privire la repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a fost respinsă și s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 24.04.2018, reclamantul Uzunov Andrei a depus cerere de apel, iar la 06.05.2018 a depus apel și avocatul Dunas Andrei, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 11.04.2018, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, restabilirea și repunerea în termen la depunerea cererii de chemare în judecată și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 15 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Uzunov Andrei și avocatul Dunas Andrei și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii cererii privind repunerea în termen a acțiunii cu respingerea acesteia ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, căroro le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedura civilă, care de rând cu alte reglementări, completează Legea cu privire la libertatea de exprimare.

Materialele dosarului atestă că, prima cerere prealabilă a fost expediată de reclamantul Uzunov Andrei, la 24.02.2016, cu respectarea termenului de 20 zile de la data când ultimul a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare, fără dovada expedierii sau recepționării de către pârât. Cererea prealabila repetată a fost expediată, la 05.12.2016, după expirarea termenului prevăzut.

Dispoziția art. 17 din Legea cu privire la libertatea de exprimare reglementează expres că, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile și că acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile, or, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile. Însuși reclamantul în cadrul examinării cauzei a prezentat înregistrarea video în care redactorul interimar Gaidarji Anghelina a relatat că a primit prima pretenție peste o săptămână de la publicarea articolului, iar pretenția repetată în luna decembrie. Faptul că pârâtul a refuzat în mod tacit să răspundă la cererea prealabilă, nu constituie un motiv întemeiat care ar justifica omiterea termenului de depunere a acțiunii, or, legiuitorul a prevăzut un al termen alternativ pentru depunerea cererii de chemare în judecată, care curge de la data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile. La caz, reclamantul Uzunov Andrei a omis acest termen și a depus tardiv cererea de chemare în judecată, iar pretenția repetată a fost expediată cu încălcarea termenului legal.

La 02.05.2019, Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este o decizie neîntemeiată, nefondată, emisă cu încălcări de ordin procedural și material, lipsită

de o argumentare bazată pe motivele de fapt și de drept invocate în cerere, este o hotărâre ilegală, care urmează a fi casată.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 15 decembrie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 18 februarie 2019 (f. d. 65, Vol. II), date despre recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 15 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere

faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Andrei Uzunov, reprezentat de avocatul Andrei Dunas.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova